

„Preduzeće za informatiku, mikrografiju i inženjering Tehnicom Informatika“ doo, Niš

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

ZA 2024. GODINU

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Preduzeće za informatiku, mikrografiju i inženjering Tehnicom Informatika“ doo, Niš je društvo sa ograničenom odgovornošću, (u daljem tekstu: Društvo).

Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 96126/2012 od 19.07.2012.godine u kome je izvršena registracija promene naziva Društva.

Društvo je osnovano 1969.godine. Osnovano je kao jedinica za obradu podataka u sklopu Elektronske industrije pod nazivom Elektronski računarski centar. U toku sedamdesetih, osamdesetih i devedesetih godina u skladu sa reorganizacijom Elektronske industrije Društvo od jedinice u okviru sistema prolazi razne etape organizovanja do 2001. Godine kada se registruje kao Preduzeće za informatiku, mikrografiju i inženjering EI Informatika doo Niš. Iste godine Društvu se pripaja preduzeće Tehnika 018 Niš.

Društvo je do 20.11.2009.godine bilo zavisno preduzeće EI Holding Korporacije u restrukturiranju sa strukturom udela 1,29% privatnog kapitala, 48,37% društvenog kapitala i 50,34% državnog kapitala kada je izvršena privatizacija Društva metodom javne aukcije od strane Društva Tehnicom Computers doo Beograd.

Društvo je bilo do aprila 2014.godine zavisno preduzeće Društva Tehnicom Computers iz Beograda da bi većinski udeo društva preuzelo fizičko lice Vladan Kovačević iz Beograda. U toku 2018.godine većinski vlasnik je otkupio deo udela od ostalih malih udeličara.

U toku 2012.godine izvršena je promena naziva Društva od Preduzeće za informatiku, mikrografiju i inženjering EI Informatika doo Niš u Preduzeće za informatiku, mikrografiju i inženjering Tehnicom Informatika doo Niš i formiran je ogranak Društva u Beogradu.

Društvo se bavi proizvodnjom i prodajom proizvoda i usluga i prometom robe na veliko i malo iz osnovne delatnosti i to proizvodnja računarskih mašina i ostalih električnih aparata.

Pored navedene osnovne delatnosti društvo obavlja i druge delatnosti i poslove koji doprinose efikasnijem i racionalnijem poslovanju: uređaja iz oblasti fiskalnog programa – kase, terminali, pos terminali, izdavanjem poslovnog prostora u zakup i ugostiteljskom delatnošću – kafić, čuvanje dokumentacije, projektovanje, razvoj, proizvodnja, servisiranje i inženjering u oblasti informacionih tehnologija.

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u mikro pravna lica.

Sedište Društva je Bulevar Svetog Cara Konstantina 80-86 Niš.

Poreski identifikacioni broj Društva je 100334655. Matični broj Društva je 07211112.
Direktor Društva je Boris Gabrić.

Prosečan broj zaposlenih u 2024. godini bio je 8 (u 2023. godini – 14)

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji odnosno prema Zakonu o računovodstvu (“Službeni glasnik RS” br. 73/2019 i 44/2021).

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, pravno lice će primenjivati Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica (MSFI za MSP). Poslovne promene u poslovnim knjigama evidentiraju se na računima kontnog plana donetog na osnovu propisanog kontnog okvira za privredna društva, zadruge i preduzetnike (odnosno kontnog okvira za druga pravna lica), a obračun amortizacije, poreza, obračuni i izveštaji, sastavljaju se po aktuelnim propisima.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti Društva i prikazani su u zakonskom formatu i obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha i napomene uz finansijske izveštaje jer je malo pravno lice.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Korišćenje procenjivanja

Prilikom izbora računovodstvenih politika, kao pravila vrednovanja bilansnih pozicija i sastavljanja finansijskih izveštaja, uprava primenjuje sledeće kriterijume: razumljivost, relevantnost, materijalnost, pouzdanost, suština iznad forme, opreznost, potpunost, uporedivost, blagovremenost i ravnoteža između koristi i troškova, na koje upućuje MSFI za MSP, Odeljak 2 – Koncepti i sveobuhvatni principi.

Računovodstvene politike primenjuju se dosledno u dužem vremenskom periodu. Njihova promena se može vršiti:

- u slučaju promene MSFI za MSP, kao i u slučaju promene zakonske regulative;
- kada promena dovodi do realnijeg iskazivanja konkretne bilansne pozicije.

Promena računovodstvene politike se vrši na isti način kao i njeno donošenje, odnosno promenu vrši uprava pravnog lica na predlog rukovodioca računovodstva.

Promenom računovodstvene politike se ne smatra:

- donošenje računovodstvene politike za događaje ili transakcije koje se suštinski razlikuju od prethodno nastalih događaja,
- donošenje nove računovodstvene politike za događaje ili transakcije koje se prethodno nisu događale, odnosno koje su bile materijalno beznačajne,
- promena na model nabavne vrednosti kada model fer vrednosti ne može da bude u primeni zbog nedostatka podatka o fer vrednosti (ili obrnuto) za imovinu za koju bi ovaj MSFI za MSP inače zahtevao ili dozvoljavao odmeravanje po fer vrednosti.

U slučaju promene računovodstvene politike primena se vrši retroaktivno, entitet treba da primeni novu računovodstvenu politiku na uporedne informacije za prethodne periode na najraniji datum za koji je to izvodljivo, kao da je nova računovodstvena politika oduvek primenjivana. Kada nije izvodljivo utvrđuju se efekata promene računovodstvene politike iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda. Nova računovodstvena politika primenjuje se od početka najranijeg perioda za koji je retroaktivna primena izvodljiva, što može da bude i tekući period, vrši se odgovarajuće korigovanje početnog stanja svake komponente kapitala na koju se promena računovodstvene politike odražava.

Promena računovodstvene procene (kao prosuđivanja o nekoj bilansnoj poziciji na bazi poslednjih raspoloživih podataka) ne primenjuje se retroaktivno, odnosno primenjuje se na sadašnji i buduće periode.

Kada efekti promene računovodstvene procene imaju za posledicu promenu sredstava i obaveza ili kapitala, potrebno je da se knjigovodstveno izvrši priznavanje ovih efekata u trenutku promene računovodstvene procene.

3.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

3.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Društva za 2023. godinu, koji nisu bili predmet revizije, jer prema razvrstavanju Društvo je mikro preduzeće i nije imalo obavezu da vrši reviziju finansijskih izveštaja za 2024. godinu.

3.4. Matično društvo

Matično društvo je do aprila 2014. godine bilo Tehnicom Computres doo Beograd sa sedištem u Beogradu, PIB 100268432, matični broj 17377043 sa šifrom delatnosti 6201 razvrstano u tom momentu u srednje preduzeće, da bi u 2014. godini većinski vlasnik kapitala postao Vladan Kovačević, fizičko lice.

3.5. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisanе realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura ili zapisnik ili privremena situacija.

Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

/a/ Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

/b/ rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;

/c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;

/d/ kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i

/e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

3.6. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

/a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;

/b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

3.7. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno pripisuju sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

3.8. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika; prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima; i ostale finansijske prihode i rashode, uključujući i prihode od sudskih dobijenih sudskih sporova – naplata troškova po osnovu istih.

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se iste odobre za isplatu.

3.9. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je odredivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u razvoj; koncesije, patent, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja nematerijalne imovine u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknativa vrednosti sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknativu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknativne vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknativne vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21). Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

U toku 2024. godine nije bilo novih nabavki nematerijalnih ulaganja.

3.11. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavna vrednost/cena koštanja nekretnine, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo; i
- se nabavna vrednost/cena koštanja tog sredstva može pouzdano utvrditi.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja sredstva u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost kupljenog sredstva.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenom za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadiivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacije rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacije rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjeno, vrši se procena nadoknadiive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacije rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadiive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Društvo u svom vlasništvu nema registrovano vlasništvo nad zemljištem, niti je prikazana vrednost zemljišta u knjigama te se ne vrši se amortizacija zemljišta. Napomena je da je jedna od zgrada Društva koja u njenom vlasništvu na zemljištu koje se tretira kao državna i sa pravom korišćenja.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Društvo je u ranijem periodu otpisanu a upotrebljivu opremu prodalo. U toku 2024.godine nije bilo nastavka rekonstrukcija i adaptacija poslovnih objekata u vlasništvu Društva.

Društvo u svom vlasništvu poseduje zgradu koja je sagrađena 1969.godine i tu istu je u toku 2018.godine rekonstruisalo i adaptiralo i namenilo za vršenje osnovne i ostalih delatnosti. Upotrebna dozvola je dobijena marta 2019.godine i nakon toga je izvršeno aktiviranje objekta i opreme.

3.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina deo zgrade koju Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se meri po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenom za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

3.13. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Preostala vrednost je neto iznos koji društvo očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguje.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme, date su u sledećem pregledu:

	2024.	2023.
Građevinski objekti	2,5	2,5
Pogonska oprema	10	10
Računari i pripadajuća oprema	25	25
Vozila	25	25
Ostala sredstva	15	15

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

	2024	2023
Nematerijalna ulaganja	10	10

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

3.14. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa.

Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi u koje su uključeni proizvodi troškovi, nematerijalni troškovi i troškovi amortizacije srazmerno u onosu na ukupno učešće u procesu poslovanja Društva.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe.

3.15. Finansijski instrumenti

Finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe merenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak;
- (b) ulaganja koja se drže do roka dospeća;
- (c) zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane društva i koji se ne drže radi trgovanja i
- (d) finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijski instrumenti obuhvataju sledeće kategorije:

- (a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza;
- (b) Investicije koje se drže do dospeća;
- (c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

3.16. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i drugih povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Društava da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativnosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Predlog potraživanja koja se indirektno koriguju na teret rashoda tokom godine utvrđuje na kraju godine Komisija za popis obaveza i potraživanja. Kriterijumi za indirektan otpis potraživanja su:

- nelikvidnost dužnika duže od dva meseca
- veći iznos neizmirenih obaveza
- pokrenut stečaj dužnika
- ostalo po nalazu komisija

Predlog za otpis potraživanja usvaja u iznosu koji proceni Direktor Društva na osnovu saznanja koje poseduje o realnom riziku naplate svakog pojedinačnog potraživanja i predloga popisne komisije.

Nakon izvršenog popisa ranijih godina predlog popisne komisije je bio da nastavi sa radom – odnosno da se neprekidno vrši procena realnosti potraživanja svakog kupca pojedinačno, te je kao posledica svakodnevne procene u toku ranijih godina kao i u toku 2022.godine po osnovu predloga zaposlenih angažovanih na tom poslu i odluka direktora došlo do otpisa potraživanja prema realnim podacima- prestanak rada, blokada u APR-u i sl ili ispravke vrednosti istih.

Pri tom je nakon donošenja odluke o tome šta od potraživanja ide na direktan otpis a šta na ispravku vrednosti potraživanja utvrđeno koja se od potraživanja mogu priznati u poreskom bilansu a za koja se još uvek nije ostvarili uslovi iz člana 16 Zakona o porezu na dobit.

Pravilnom procenom I neprekidnim angažovanjem sumnjiva I sporna potraživanja su svedena na minimum i ostvaren je cilj da se svako potraživanje naplati bar u roku od 30 dana svugde gde god je to moguće.

3.17. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka i gotovinu u blagajni.

3.18. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze, ali ne i kada će doći do izvršenja obaveze.

Rezervisanja za otpremnine po osnovu odlaska u penziju i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene. Za obračun rezervisanja otpremnine po osnovu odlaska u penziju i jubilarne nagrade Društvo angažuje ovlašćenog aktuara.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.19. Naknade zaposlenima

3.19.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje obavezne doprinose državnom fondu za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

3.19.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu i važećih akata Društva je u obavezi da isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini dve prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa za statistiku.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne do tri minimalne zarade prema zadnjem objavljenom podatku u Republici. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu i na osnovu važećih akata Društva.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara.

3.19.3. Učešće u dobiti zaposlenih

Društvo priznaje obaveze i trošak za učešće u dobiti zaposlenih u skladu sa odlukom Nadzornog odbora Društva i finansijskim mogućnostima Društva.

3.20. Porez na dobitak

3.20.1. Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica. Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

3.20.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

3.21. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. BILANS USPEHA

5.1. POSLOVNI PRIHODI

Poslovni prihodi nastali u toku 2024.godine su prikazani u sledećoj tabeli:

Poslovni prihodi	2024	2023
Prihodi od prodaje robe	2159	5813
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	32967	36874
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga INO	703	828
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda		
Prihodi od donacija		
Drugi poslovni prihodi	35180	41554
Ukupno	71009	85069

5.1.1. Poslovni prihodi – prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe obuhvataju sledeće stavke:

Prihodi od prodaje robe	2024	2023
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu na veliko	2159	5813
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu na malo		
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu kafic		
Ukupno	2159	5813

Za razliku od ranijih godina kada je prihod od prodaje robe ima razuđenu strukturu i prodaja je vršena po više različitih osnova, u 2024.godini je prodaja robe bila samo u veleprodaji i to isključivo kao ugovorna obaveza sa klijentom s kojim je već ranije potpisan ugovor.

5.1.2. Poslovni prihodi – Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga obuhvataju sledeće stavke:

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2024	2023
Prihodi od prodaje gotovih i poluproizvoda proizvoda na domaćem tržištu		
Prihodi od prodaje rezervnih delova na domaćem tržištu		14
Prihodi - zakup sale za sastanke	578	
Prihodi - teretana	1401	2595
Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu	30988	34265
Ukupno	32967	36874

Prikaz strukture prihoda od prodaje proizvoda i usluga u toku 2024.godine pokazuje da nije bilo prodaje gotovih proizvoda, rezervnih delova i usluga kuhinje – kateringa, jer je proizvodnja privremeno obustavljena kao i rad kuhinje i kafića, jer su izdati novom zakupcu zajedno sa opremom.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga u inostranstvu	2024	2023
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga INO	703	828
Ukupno	703	828

5.1.3. Poslovni prihodi – ostali poslovni prihodi

Drugi poslovni prihodi	2024	2023
Prihodi od donacija		
Drugi poslovni prihodi	35180	41554
Ukupno	35180	41554

Drugi poslovni prihodi u 2024.godini obuhvataju samo prihode od zakupa.

	2024	2023
Prihod od zakupa	35180	41554
Poslovni prihod ne fakturisan u tekućoj godini	0	0
Ukupno	35180	41554

5.2. POSLOVNI RASHODI

Poslovni rashodi u toku 2024.godine su prikazani u sledećoj tabeli:

Poslovni rashodi	2024	2023
Nabavna vrednost prodate robe	1807	1517
Troškovi materijala i goriva i energije	9525	12320
Troškovi zarada naknada i ostalih ličnih primanja	14010	15377
Troškovi proizvodnih usluga	22161	28952
Troškovi amortizacije	7404	7332
Troškovi dugoročnih rezervisanja	289	
Nematerijalni troškovi	3541	3139
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine		
Ukupno	58737	68637

5.2.1. Poslovni rashodi – nabavna vrednost prodate robe

Nabavna vrednost prodate robe obuvata sledeće stavke:

Nabavna vrednost prodate robe	2024	2023
Nabavnu vrednost prodate robe na veliko	1807	1517
Nabavnu vrednost prodate robe na malo i u kaficu		
Ukupno	1807	1517

5.2.2. Poslovni rashodi – Troškovi materijala i goriva i energije

Troškovi materijala, goriva i energije obuhvataju sledeće stavke:

Troškovi osnovnog materijala	2024	2023
Troškovi materijala	232	3379
Troškovi materijala kuhinja	0	0
Ukupno	232	3379

Troškovi ostalog materijala i goriva i energije	2024	2023
Troškovi rezervnih delova i sitnog inventara		10
Troškovi ostalog materijala	2958	2798
Troškovi goriva	1044	1345
Troškovi grejanja i vode	758	704
Troškovi električne energije	4533	4088
Ukupno	9293	8945

Troškovi materijala za proizvodnju su smanjeni dok je najveći porast kod troškova električne energije usled porasta cene industrijske struje po KW/h kao i kod troškova ostalog materijalajer se odnosi na čišćenje zgrade.

5.2.3. Poslovni rashodi - Troškovi zarada naknada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada naknada i ostali lični rashodi obuhvataju sledeće stavke:

Troškovi zarada i naknada zarada	2024	2023
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	11030	11942
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1698	1873
Troškovi naknade ugovor o delu	360	0
Troškovi na osnovu povremenih/privremenih poslova	0	0
Ostali lični rashodi i naknade	922	1562
Ukupno	14010	15377

Rashodi po osnovu zarada, naknada i ostalih ličnih rashoda su na sličnom nivou kao i 2023.godine, iako je broj zaposlenih u toku 2024.godine smanjen, što znači da je zarada porasla u skladu sa porstom troškova potrošačke korpe.

5.2.4. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga obuhvataju sledeće stavke:

Troškovi proizvodnih usluga	2024	2023
Troškovi usluga na izradi učinaka	16193	21258
Troškovi transportnih usluga	2026	2236
Troškovi usluga održavanja	1559	2111
Troškovi zakupnina	226	1009
Troškovi ostalih usluga	2157	2338
Ukupno	22161	28952

5.2.5. Troškovi amortizacije i troškovi rezervisanja

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije u iznosu od 7.404 hiljade dinara (u 2023. godini RSD 7332) odnose se na amortizaciju nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme.

U 2024.godini nije bilo rekonstrukcije i adaptacije postojećih objekata niti nabavke nove opreme. Odrađena je knjigovodstvena i poreska amortizacija na dan 31.12.2024.godine za imovinu Društva, kao i za vozilo koje uzeto u lizing.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade su utvrđeni na osnovu procene ovlašćenog akutura u 2024.godini kao i ranijih godina.

Prilog obračuna u prilogu:

Troškovi dugoročnih rezervisanja	2024	2023
Dugoročna rezervisanja naknade zaposlenih – otpremnine za odlazak u penziju		
Dugoročna rezervisanja naknade zaposlenih - otpremnine tehnološki višak		
Dugoročna rezervisanja naknade zaposlenih - jubilarne nagrade	289	
Ukupno	289	0

Na osnovu postojećih podataka ovlašćeni aktuar je utvrdio da u toku 2024.godine nije bilo troškova rezervisanja, već prihoda po osnovu ukidanja postojećih rezervisanja.

5.2.6. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi obuhvataju sledeće stavke:

Nematerijalni troškovi	2024	2023
Troškovi neproizvodnih usluga	440	230
Troškovi reprezentacije i marketinga	522	686
Troškovi premija osiguranja	541	474
Troškovi platnog prometa	477	472
Troškovi članarina		
Troškovi poreza	1020	957
Ostali nematerijalni troškovi	541	320
Ukupno	3541	3139

5.3. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

5.3.1. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju sledeće stavke:

Finansijski prihodi	2024	2023
Prihodi od kamata		114
Pozitivne kursne razlike	6	36
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule		
Ostali finansijski prihodi	116	90
Ukupno	122	240

5.3.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju sledeće stavke:

Finansijski rashodi	2024	2023
Rashodi kamata	799	2015
Negativne kursne razlike	18	130
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule		
Ostali finansijski rashodi		
Ukupno	817	2145

5.4. OSTALI PRIHODI I OSTALI RASHODI

5.4.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju sledeće stavke:

Ostali prihodi	2024	2023
Ostali prihodi	972	27
Naplaćena otpisana potraživanja		12
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja - sudski sporovi		
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja - aktuarski obračun	28	938
Ukupno	1000	977

Na osnovu aktorskog obračuna ovlašćenog aktuara izvršeno je ukidanje rezervisanja u iznosu od 28 hiljada dinara. Akturski obračun je uradio ovlašćeni aktuar.

5.4.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju sledeće stavke:

Ostali rashodi	2024	2023
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	345	5
Troškovi otpisa osnovnih sredstava		
Ostali nepomenuti rashodi		
Ukupno	345	5

5.5. DOBIT PRE OPOREZIVANJA, PORESKI RASHODI I PRIHODI PERIODA I DOBIT NAKON OPOREZIVANJA

Obračun poreza na dobit vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima. Utvrđena dobit za 2024.godinu je bila u iznosu od 11.995.811,41 dinara pre oporezivanja.

Pojedine pozicije prihoda i rashoda su uskladjene sa zakonskim propisima odnosno - priznaju u poreskom bilansu ili se ne priznaju. Gore navedena dobit je uvećana za

- troškove koji nisu dokumentovani u iznosu od 777.956,98 dinara
- obračunate i plaćene kamate po osnovu kašnjenja pri plaćanju obaveza Poreskoj upravi u iznosu od 3.829,49 dinara,
- obračunate a ne isplaćene u toku 2024.godine dnevnice za službeno putovanje u iznosu od 48.386 dinara
- rezervisanja po aktuarskom obračunu za otpremnine u iznosu od 1.350.511,01 dinara
- knjigovodstvenu amortizaciju u iznosu od 7.403.995,33 dinara
- ispravku vrednosti potraživanja koja se ne priznaje u poreskom bilansu u iznosu od 280.138 dinara
- troškove reperzentacije iznad zakonski dozvoljene vrednosti u iznosu od 33.842,01 dinara
- javne dadžbine obračunate, a neplaćene u 2024.godini u iznosu od 715.120,00 dinara
- rezervisanja za jubilarne nagrade zaposlenih po aktuarskom obračunu u iznosu od 172.103,16 dinara

a zatim je umanjena za

- poresku amortizaciju u iznosu od 6.138.370,35 dinara
- priznata otpisana potraživanja u iznosu 94.027,00 dinara
- za ukinuta rezervisanja prema aktuarskom obračunu u iznosu od 39.841,68 dinara
- za ukinute rezervacije u iznosu od 39.841,68 dinara
- javne dadžbine isplaćene u 2024.godini u iznosu od 364.100,00 dinara

Za ovako formiranu poresku osnovicu u iznosu od 16.115.354,36 dinara, primenom stope od 15% dobijena je obaveza za dobit po poreskom bilansu u iznosu od 2.417.303,15 dinara i umanjena na osnovu plaćanja u toku 2024.godine akontacije za iznos od 2.420.304 dinara. Znači za porez na dobit za 2024.godinu u poreskom bilansu nemamo obavezu za plaćanje .

Odrađena je studija transfernih cena za 2024.godinu od strane ovlašćenog revizora i utvrđena je ne postoji korekcija te da nije bilo potrebno usklađivanje prihoda od kamata sa principom „van dohvata ruke“ .

6. BILANS STANJA

6.1. STALNA IMOVINA

U toku 2018.godine je počela adaptacija i rekonstrukcija građevinskog objekta koji je u vlasništvu Društva i nije bila završena do kraja godine. U martu 2019.godine je objekat stavljen u funkciju i dobio je upotrebnu dozvolu. Amortizacija je radjena za period od 01.04.2019.godine do 31.12.2019.godine za zgradu a za opremu u zavisnosti od trenutka nabavke jer je ista nabavljena u toku godine. Deo nabavke opreme je izvršen u toku 2018.godine i aktiviran u toku 2019.godine te je za njega uredjena poreska amortizacija po starim pravilima a za opremu nabavljenu u toku 2019.godine i stavljen u upotrebu 2019.godine poreska amortizacija je odrađena po novim pravilima. Dalja rekonstrukcija je nastavljena u 2021.godini, dok u toku 2022.godine i 2023.godine kao i 2024.godine nije bilo aktivnosti u ovom pravcu.

Oprema koja nije u upotrebi i bez finansijske i upotrebne vrednosti je isknjižena iz baze u ranijem periodu .

Deo opreme i jedan od nekretnina u vlasništvu Društva nisu dobile upotrebnu dozvolu, te se još uvek vode kao nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u iznosu od 12.814 hiljada dinara.

Stalna imovina	2024	2023
Nematerijalna ulaganja - softver		
Gradjevinski objekti	75488	78084
Postrojenja i oprema	14848	16820
Postrojenja i oprema u pripremi	12814	12814
Ostala oprema		6
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja	45863	47360
Ukupno	149013	155084

6.2. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Odložena poreska sredstva u iznosu od 8.225 dinara, obuhvataju iznose poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita. Priznaju se u meri u kojoj je verovatno da će budući oporezivi dobitak biti ostvaren.

Odložena poreska sredstva su obračunata po osnovu razlike između poreske i knjigovodstvene amortizacije, po osnovu neisplaćenih, a obračunatih javnih dadžbina, neisplaćenih, a obračunatih ostalih primanja zaposlenih i po osnovu rezervisanja za otpremnine radnicima.

6.3. ZALIHE

Zalihe	2024	2023
Materijal, rezervni delovi i alat i inventar	172	0
Gotovi proizvodi	0	0
Roba	9848	9801
Dati avansi	16006	2298
Ukupno	26026	12099

6.4. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje	2024	2023
Kupci – matična i zavisna pravna lica	36	36
Kupci u zemlji	62792	61574
Kupci u inostranstvu	1334	1476
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	-686	-537
Ukupno	63476	62549

S najvećim brojem kupaca izvršeno je usaglašenje na dan 31.12.2024.godine.

Sa najvećim dužnikom MD Gradnja transport inženjering je u toku 2024.godine nije izvršeno usaglašenje, ali nije ni utužen. Njegov dug je iz ranijeg perioda i nije obezvređen, jer je dužnik bio u procesu UPPR-a, a zatim je ušao u stečajni postupak u decembru 2018.godine.

Sagledavajući celokupan status gore navedenog dužnika – utvrđeno je da nakon pokretanja stečajnog postupka za stečajnog dužnika proglašen bankrot i da još uvek sud nije doneo relevantnu odluku o prodaji imovine stečajnog dužnika i naplate potraživanja. Stečajni upravnik je priznao deo potraživanja Društva.

Napominjemo da je kod kupaca izvršeno obzvređenje potraživanja iako su starija jer postoje pokazatelji da će biti moguće naplatiti potraživanja koja su starija od 60 dana i bez korišćenja zakonskih mogućnosti – utuženje izvršenje i sl kao i otpis nenaplaćenih.

6.5. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja	2024	2023
Potraživanja za kamatu	0	0
Potraživanja od zaposlenih	494	488
Potraživanja po osnovu preplaćenog poreza na dobit	668	668
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	94	0
Ukupno	1256	1156

Podatak o usklađenju s Poreskom upravom ne postoji za više plaćene obaveze u 2024.godini.

6.6. GOTOVINA

Najveća saradnja je ostvarena sa Bancom Intesa i OTP bankom. Kod deviznih računa je vršeno uskladjivanje stanja na računima po srednjem kursu Narodne banke na dan 31.12.2024.godine. Stanje na računima je uskladjeno sa Izvodima otvorenih stavki banaka na dan 31.12.2024.godine.

6.7. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata privatni kapital 100 % u iznosu od 56.727 hiljada dinara u 2024.godini.

Izvršeno je usaglašavanje sa Agencijom za privredne registre. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću obuhvataju udele svakog člana društva u osnovnom kapitalu u skladu sa aktom o osnivanju društva.

Nije bilo promena u toku 2024.godine.

6.8. NERASPOREĐENI DOBITAK

Neraspoređeni dobitak odnosi se na:

Neraspoređena dobit	2024	2023
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	73641	60845
Nije doneta odluka o raspodeli dela neraspoređene dobiti		
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	9.752	12796
Ukupno	83.393	73641

Nije doneta odluka o raspodeli neraspoređene dobiti.

6.9. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

Naziv	Iznos RSD
Dugoročna rezervisanja naknade zaposlenih – otpremnine za odlazak u penziju	1.350.511
Dugoročna rezervisanja naknade zaposlenih - jubilarne nagrade	172.103
Troškove rezervisanja za sudske sporove	423.473

Za utvrđivanje rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih korišćena je aktuarska procena ovlašćenog aktuara. I po osnovu procene izvršeno je ukidanje rezervisanja za naknade zaposlenih – otpremnine za odlazak u penziju i za jubilarne nagrade, jer je u toku 2024.godine broj zaposlenih smanjen.

6.10. DUGOROČNI KREDITI, ZAJMOVI I OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA U ZEMLJI

U toku 2018.godine Društvo je za potrebe rekonstrukcije i adaptacije zgrade apliciralo za dugoročni kredit u inostranstvu na iznos od 600.000 Eur.

Kredit je dugoročan na 72 meseci sa grejs periodom od 18 meseci i sa kamatnom stopom od 6,6% na godišnjem nivou. Dugoročni kredit prema banci u inostranstvu Društvo je redovno otplaćivalo prema planu otplate kredita i završilo otplatu u toku 2024.godine.

U toku 2024.godine Društvo je završilo obavezu lizinga za automobil.

Medjutim u toku godine došlo je do zaduženja od povezanih pravnih lica dugoročnim kreditima koji trebaju biti vraćeni u toku 2026.godine.

Takodje oni krediti koji nisu vraćeni u toku jedne godine su preknjiženi na konto dugoročni krediti.

6.11. OSTALE KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	2024	2023
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	1304	3700
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji od banaka	1250	0
Deo dugoročnog kredita koji dospeva do godine dana		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	33366	32615
Ukupno	35920	36315

U toku 2024.godine je od ostalih povezanih pravnih lica uzete su pozajmice u iznosu od 1.304.000,00 dinara i za iste je angažovana revizorska kuća za obračun transfernih cena što je i prikazano u poreskom bilansu za 2024.godinu.

Kratkoročni kredit uzet 2024.godine u martu 2025.godine je vraćen u potpunosti.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze odnose se na pozajmicu koju je izvršio većinski vlasnik Društva pre 2024.godine.

6.12. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE I OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja	2024	2023
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	59067	58524
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica		
Dobavljači u zemlji	43645	41206
Dobavljači u inostranstvu	1217	1189
Ukupno	103929	100919

Društvo je sa većinom dobavljača uskladilo stanje na dan 31.12.2024.godine.

6.13. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Obaveze Društva za zarade, naknade i ostala lična primanja radnika se odnose na zarade iz ranijih godina koje nisu isplaćene u tom periodu.

Pored ovih obaveza obuhvaćen je iznos obaveza za neisplaćene zarade, naknade i ostala lična primanja za par meseci iz 2024.godine koja su isplaćena u 2025.godini.

Najveći iznos ostalih obaveza čini obaveza prema osnivačima na osnovu uplate dodatnih udela u toku 2024.godine kao i obaveze prema zaposlenima i bivšim zaposlenim.

Ostale kratkoročne obaveze	2024	2023
Obaveze za zarade i naknade zarada koje terete troškove	46163	43040
Obaveze za porez koji tereti zarade i naknade zarada	1341	1123
Obaveze za doprinose na teret zaposlenog	3216	2244
Obaveze za doprinose na teret poslodavca	2781	2063
Obaveze za komore	226	226
Ukupno	53727	48696

Ostale obaveze	2024	2023
Obaveze po osnovu kamate	97	44
Obaveze prema zaposlenima	267	271
Ostale obaveze	2064	1972
Ukupno	2428	2287

6.14. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih rashoda	2024	2023
Obaveza po osnovu poreza na dodatu vrednost	631	951
Obaveze za ostale poreze i doprinose	37	4
Obaveze za komunalnu taksu	57	165
Obaveze za porez na apsolutna pravaza korišćenje građevinskog zemljišta	664	205
Ukupno	1389	1325

Obaveze po osnovu poreza na na dobitak	2024	2023
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	187	80
Ukupno	187	80

Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge ostale javne rashode obuhvataju :

- obaveze za komunalnu taksu – ostatak obaveze za plaćanje koji nije izmiren u 2024.godini
- obaveze za za porez na apsolutna prava za korišćenje građevinskog zemljišta – dug koji nije izmiren u toku 2024.godine.

6.15. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Obuhvataju ranije troškove nabavke – odnosno troškove koji se odnose na 2024.godinu, ali su stigli u 2025.godini i imaju datu izdavanja u 2025.godini. Ovo su troškovi struje.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilasnu evidenciju na dan 31.12.2024.godine nemamo.

8. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kurs NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći:

	31.12.2024	31.12.2023
EUR	117,0149	117,1737
USD	112,4386	105,8671

U Nišu, 27.03.2024.godine

Tehnicom Informatika
